

Aleks Notton
Baltic Workboats AS
aleks.notton@bwb.ee

Meie 23.03.2018 nr 1.11-9/670-7

Lepingu täitmise nõue

Politsei- ja Piirivalveameti (edaspidi nimetatud ka hankija) ning Baltic Workboats AS (edaspidi nimetatud ka täitja) vahel läbiviidud riigihanke „Mootorpaatide ja kaatrite ostmine“ (viitenumber: 173519) tulemusel on poolte vahel 25.08.2016 sõlmitud hankeleping (edaspidi nimetatud leping) nr 1.11-9/670-1 kaatrite (osas 1) ja mootorpaatide (osas 2) (edaspidi asjad) ostmiseks lepingus sätestatud tingimustel ja korras. Eelnimetatud lepingu punkti 5.2 esimese lause kohaselt kohustus täitja andma kaatrid, mis vastavad lepingus sätestatud nõuetele ja tingimustele, hankijale üle mitte hiljem kui 28.02.2018 a) 1 tükk aadressil Süsta 15, Tallinn, Eesti ja b) 1 tükk Narva-Jõesuu, Eesti Vabariik. Hankija ja täitja sõlmisid 11.01.2018 lepingu lisa nr 4, millega kehtestati uueks tarnetähtjaks 30.04.2018.

19.03.2018 saadetud e-kirjas teavitas Baltic Workboats AS esindaja, et poolte vahel kokkulepitud koolitused (02-04.04.2018 ja 09-11.04.2018) lükkuvad edasi, kuivõrd 19.03.2018 seisuga on täitja sadama ja jäävaba mere vahel mitu miili kinnisjäänud, mistõttu ei ole täitjal võimalik alustada minimaalselt 10 tööpäeva vältavate kaatrite käigukatsetustega, mis peavad eelnema hankija meeskonnaliikmete koolitustele. Eeltoodust tulenevalt peab täitja esindaja tõenäoliseks, et 30.04.2018 ei pruugi õnnestuda täitjal lepingu esemeks olevaid kaatreid hankijale üle anda. Täitja tugineb oma pöördumises lepingu punktidele 5.2.1 ja 9.2, viidates, et eelnimetatud jääolude näol on tegemist vääramatu jõu asjaoludega ning taotleb hankijalt hankija meeskonnaliikmete koolituste läbiviimist alates 23.04.2018, millele järgnevalt saaks hankijale ka koheselt kaatrid üle anda.

Hankija peab vajalikuks märkida, et vääramatu jõu legaalse definitsioon tuleneb võlaõigusseaduse § 103 lõikest 2 ning on peaaegu samas sõnastuses toodud ära ka hankelepingu punktis 9.1. Võlaõigusseaduse kommenteeritud väljaande kohaselt on vääramatuks jõuks kindlasti loodusjõud, mille üle inimesel puudub kontroll, mida ta ei saa ette näha ja mille negatiivseid mõjusid ei saa objektiivselt ära hoida. Vääramatuks jõuks ei ole siiski mitte igasugused loodusjõud, vaid ainult sellised loodusjõud, mida ei ole mõistlikult võimalik ette näha. Seega ei ole nt Eestis iga torm või lumesadu vääramatu jõud, vaid vääramatuks jõuks saab lugeda erakordselt tugevat tormi või lumesadu või nende esinemist äärmiselt ebataavalisel ajal. Loodusjõud ei ole vääramatu jõud, kui võlgnikul on võimalik mõistlikke abinõusid kasutades selle tagajärjesid vältida või ületada.

Kohtupraktika (Riigikohtu 20.06.2006 lahend nr 3-2-1-64-06) kohaselt tuleb vääramatu jõuna käsitada asjaolu, mida ei oleks saanud ette näha, erakordset ja nende asjaolude juures objektiivselt vääramatut sündmust, mis on väljaspool võlgniku mõjupiirkonda. Vääramatuks jõuks võib küll

eelkõige olla loodusjõud. Mingi asjaolu vääramatuks jõuks lugemine eeldab, et võlgnik ei saa seda asjaolu mõjutada, st võlgnik ei saa kahju tekkimist mingil moel ära hoida.

Tuginedes kehtivale seadusandlusele ning kohtupraktikale on hankija seisukohal, et jääolude esinemine merelahtedes märtsikuus ei ole Eesti kliimas niivõrd erakordne või ettenägematu loodusjõud, mis leiaks aset äärmiselt ebataavalisel ajal, mistõttu ei saa kinnisjää esinemist käsitleda kui vääramatut jõudu, mille tagajärgede vältimine või ületamine oleks mõistlikke abinõusid kasutades võimalu.

Kuigi Politsei- ja Piirivalveamet ei nõustu, et täitja poolt 19.03.2018 pöördumises toodud kaatrite katsetamist takistavaid asjaolusid saaks käsitleda vääramatu jõu asjaoludena, soovime siiski väärtustada senist koostööd. Eeldusel, et Baltic Workboats AS teeb kõik mõistlikult võimaliku, et alustada kaatrite käigukatsetuste läbiviimist esimesel võimalikul ajahetkel, oleme nõus vastavalt Teie pöördumisele ja juhindudes võlaõigusseaduse § 114 lõikest 1 andma Teile kohustuse täitmiseks täiendava tähtaja. Palume tarnida lepingu tingimustele vastavad kaatrid Politsei- ja Piirivalveametile hiljemalt 14.05.2018. Juhime tähelepanu võlaõigusseaduse § 114 lõikele 2, mille kohaselt ei vabasta täiendava tähtaja andmine võlgnikku vastutusest kohustuse rikkumise eest.

Lepingu punkti 10.1 kohaselt on hankijal õigus nõuda ja müüjal kohustus tasuda asjade üleandmisega viivitamisel vastavalt lepingu punktis 5.2 märgitud tähtajale leppetrahvi 0,2% (null koma kaks protsenti) lepingu punktis 3.1.2 sätestatud maksumusest iga tingimust rikutud kalendripäeva eest kuid mitte rohkem kui 20% (kakskümmend) protsenti nimetatud maksumusest.

Vastavalt lepingu punktile 10.5 võib täitja üksnes hankija eelneval nõusolekul leppetrahvi, viivise või kahjuhüvitamise rahalise nõude täita selle nõudega samas väärtuses võlgniku täiendavate mitterahaliste kohustustega, eelkõige täiendavate asjade või teenuste tarnimisega nii, et see ei mõjuta lepingu põhikohustuste täitmise ulatust ja olemust.

Lepingu punkti 10.7 kohaselt ei vabasta lepingust tulenevate leppetrahvide maksmine, samuti tekitatud kahju hüvitamine, lepingut rikkunud poolt lepingujärgsete kohustuste täitmisest.

Politsei- ja Piirivalveametil on õigus nõuda leppetrahvi kogu aja eest, millal täitmist ei toimunud, sh ka kohustuse täitmiseks antud täiendava tähtaja eest. Lõplik võimalik leppetrahvi summa arvutatakse lepinguesemeks olevate tööde üleandmise kuupäeva seisuga.

Lugupidamisega

Seila Hõbe
administratsioon, logistikabüroo, varahaldustalitus
talituse juhataja
logistikabüroo juhi ülesannetes